

กิเลสลายนวล

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ตั้งใจฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ เกิดมาจะได้เป็นกษัตริย์ ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ด้วยอำนาจวาสนาของพระโพธิสัตว์ไว้ ท่านสร้างบุญสร้างกุศลของของท่านมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

สิ่งที่ทางโลกมันจะนำเรื่อนรมย์ มันน่าจะมีโอกาส สิ่งที่ได้ปกครองประชาชน แต่ทำไมมันมีความรู้สึกนึกคิดของท่านอย่างนั้นละ คนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เอกนามก็ ไม่มีสอง หนึ่งเท่านั้น หนึ่งไม่มีสอง

มันมีอำนาจวาสนา ความรู้สึกนึกคิดไป เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นเช่นนั้นใช่ไหม ถ้าเราเป็นเช่นนั้นแล้ว เราก็ต้องเกิด แก่ เจ็บ ตายเหมือนกับเขาทั่วไป แล้วชีวิตนี้ทั้งชีวิตไป ชีวิตทั้งชีวิตไป

เวลาท่านเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ไปศึกษาเล่าเรียนมาวิชาการ ๑๘ แขนง เตรียมตัวพร้อมว่าจะไปเป็นกษัตริย์ไป สิ่งที่มีอำนาจอยู่ในมือทั้งสิ้น แต่ทำไมท่านเสียสละละ การเสียสละอย่างนั้นด้วยอำนาจวาสนาของท่านไป การเสียสละเพราะมันเป็นทัศนคติ เป็นความรู้สึกนึกคิดภายในหัวใจของตน

พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพ่อ ดูแลคุ้มครองมาขนาดไหน ท่านก็เป็นกษัตริย์ไ้ ความเป็นกษัตริย์ กษัตริย์ที่มีความทุกข์ความยากกับผู้ที่ป็นรัชทายาทนั้นนะสำคัญมาก เป็นกษัตริย์ได้ปกครอง ประชาชน แล้วถ้ามีรัชทายาท ผู้ที่รับช่วงต่อไปจะมีความสุขไ้

แต่ทำไม เตรียมตัวพร้อมไว้เพื่อจะให้เป็นกษัตริย์ไ้ สิ่งทีเวลาพ่อดูแลคุ้มครองมาขนาดนั้น แต่ด้วยทัศนคติ ด้วยความเห็น นีคือนุญกุลณะ นีคือนานาจวาสนา อานาจวาสนาของคน คิด อย่างไร ทำอย่างไร รู้สึกลอย่างไรไ้

เราพูดทุกวัน มนุษย์เป็นสัตว์ประหลาด คิดอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่งไ้ แล้ว เวลาปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมจะไ้มันเป็นความเป็นธรรม คิดอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง จริ่งใจหรือ เปล่า

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ เวลาท่านคิดของท่าน นีความคิดนะ ยังไม่ใช้ธรรม เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เวลาออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี ๖ ปีมันทุกข์มันยากขนาดไหน ความทุกข์ยากขนาดไหนมันก็ย้อนกลับมาทีเรานีแหละ

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราก็มีบุญกุลของเราไ้ ถ้าเราไม่มีบุญ กุลของเรา เราจะไม่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ไ้ เวลาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว เกิดในประเทศอันสมควรด้วย ประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เป็นธรรมๆ

ศาสนาอื่นมันก็เป็นการอ้อนวอน การขอ การคุ้มครองดูแลอย่างนั้นนะ แต่องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเลย เทวดา อินทร์ พรหมทีเขาเคารพบูชา เขาเชิดชู องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธทั้งนั้น

ปฏิเสธ ปฏิเสธทีไหน ปฏิเสธทีเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝึกหัดปฏิบัติมา ๖ ปี มันทุกข์มันยากมาขนาดไหน สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ ก็ทำได้ทั้งนั้นนะ คำว่า “ได้สมบัติ ๘” ในโลกนี จะมื่อะไรทีมันจะปิดบังความรู้ันั้น ความรู้ันั้นรู้เห็นหมดด้วยพื้นฐานของสมบัติ ๘ สมบัติ ๘ เป็นอภิญญา อภิญญา ๕ รู้ ตาทิพย์ หูทิพย์ รู้ไปหมด นีอภิญญา

อุทกดาบส อาฬารดาบสเป็นผู้รับประกันเองว่าเจ้าชายสิทธัตถะได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา ถ้าเหมือนเราก็มีฤทธิ์มีเดชเหมือนเราไง แล้วบอกนี่บรรลุลุทธิธรรมๆ ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะนะ นี่ด้วยอำนาจวาสนาของท่านนะ ท่านปฏิเสศ จะมีความรู้ความเห็นขนาดไหนมันมีความรู้ความเห็นเรื่องของโลก ความรู้ความเห็นเรื่องของคนอื่นเขา แต่ตัวเราเองที่ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย สิ่งที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายยังไม่มีสิ้นสุดในหัวใจของท่าน

ถ้ายังไม่สิ้นสุดในหัวใจของท่าน มันมีความสงสัยใช่ไหม มันมีความสงสัย มันมีสิ่งที่ปรารถนา ที่อยากรู้ ที่มันยังไม่รู้นั้นนะ แล้วถ้าไม่รู้ ไม่รู้มันคืออะไรละ

ไม่รู้คืออวิชชา อวิชชาคือพญามาร พญามารที่เป็นเจ้าวิภูจักรวาล มันคุ้มครองหัวใจของสัตว์โลก อยู่ใต้อำนาจของมัน แล้วถ้ามันยังไม่ได้ทำลายอวิชชา ไม่ได้ทำลายพญามาร มันจะรู้ได้อย่างไร มันก็รู้ไม่ได้ ถ้ามันรับรู้ไม่ได้ ใครจะรับรองขนาดไหน ใครจะชื่นชมขนาดไหน คนที่มีอำนาจวาสนาเขาไม่เชื่อ ไม่เอา เราเป็นคนรู้อะไรเอง

เราเกิด เวลาเกิดเราไม่รู้หรอกที่เกิดนี่ เกิดมาแล้วถึงได้รู้ ถ้าเกิดมาแล้วถึงได้รู้ ก็รู้ถึงชีวิตเรานี่ไง ถ้ารู้แล้ว รู้แล้วเราจะเอาความจริงๆ ขึ้นมา สิ่งที่มีความจริงที่ยังไม่รู้ นั่นคืออวิชชา แล้วสิ่งที่รู้ รู้ที่ไหนล่ะ ถึงว่าทำทุกกริยามาขนาดไหนแล้ว ๖ ปี วาง มันไม่ใช่ทางแล้วละ เราจะแสวงหาตามความเป็นจริงของเราแล้ว เพราะมันพึ่งพาอาศัยสังขม พึ่งพาอาศัยโลก พึ่งพาอาศัยครูบาอาจารย์ทั้งหมดไม่ได้ เพราะมันไม่มี

แล้วถ้ามันมี มันก็มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะมาตรัสรู้ธรรมนี่ไง มีก็มีเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาเกิด โลกธาตุหวั่นไหว เวลาตรัสรู้ โลกธาตุหวั่นไหว หวั่นไหวไปหมด โลกธาตุหวั่นไหว เพราะว่าผู้มีบุญมีอำนาจวาสนามหาศาล เพราะสร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย คนที่สร้างคุณงามความดีมาขนาดนั้นนะ ถ้าสร้างคุณงามความดีมาขนาดนั้น มันด้วยทัศนคติ ด้วยมุมมอง ด้วยความนึกคิด ความเห็น แต่มันก็ยังไม่ใช่ความจริง นี่มันก็เป็นเรื่องโลกไ้

ถ้าเรื่องเป็นความจริงๆ เราจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตัวของเราเองแล้วละ ถ้าเราศึกษาค้นคว้าของตัวเอง จะเริ่มต้นอย่างไร เพราะอดอาหารมา ๔๙ วัน กลั้นลมหายใจสลบถึง ๓ ครั้ง เรากลับมานั่งอาหารของนางสุชาดา

นางสุชาดาได้ลูกผู้ชาย ได้อัสนวอนขอจากเทวดาเพื่อจะไปแก้บนๆ ใจ เวลาแก้บน

สิ่งที่กระทำมานี้ ได้สร้างบุญสร้างกุศลมาด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น นี่ไง เวลามามันไม่โซมาโดยลมพัดลมเพรหอก มันต้องมีที่มาที่ไปทั้งนั้น

ในพระพุทธศาสนา ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีที่มาที่ไปทั้งสิ้น คำว่า “มีที่มาที่ไปทั้งสิ้น” ผู้ที่มีการกระทำได้ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วต้องสร้างสม สร้างบุญญาธิการด้วยกันทั้งสิ้น เห็นไหม

ดูสิ เวลานั้นนางมหายาเป็นแม่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ก็ต้องสร้างอำนาจวาสนาบารมีมาใจ เวลาสร้างอำนาจวาสนาบารมีมา ครรภนี้เกิดได้พระองค์เดียว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น เวลาเกิดแล้วท่านก็สวรรคตเลย ไม่มีใครจะมีอำนาจวาสนาจะเกิดร่วมท้อง ไม่มี เวลาไม่มี มันมีชาติตระกูลเท่านั้นเอง

อำนาจวาสนาของคน ผู้สร้างที่มีอำนาจวาสนาขึ้นมาขนาดไหน สร้างมาแล้ว แล้วจะให้คนอื่นมาร่วมมีส่วนบุญ มันเป็นไปได้ไม่ได้ มันเป็นไปได้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะ เอกนามก็ หนึ่งไม่มีสอง หนึ่งเท่านั้น หนึ่งเท่านั้น ถ้าหนึ่งเท่านั้นขึ้นมา หนึ่งเท่านั้นที่สร้างบุญสร้างกุศลมา

ผู้ที่ไม่มีอำนาจวาสนา ไม่ได้สร้างบุญกุศลมา จะมีความเป็นไปได้เหมือนกัน มันเป็นไปได้ไม่ได้ แต่ทุกคนก็คิดจะเป็น แต่มันเป็นไปได้ไม่ได้ ความเป็นไปได้มันเป็นไปได้โดยธรรม จะปรารถนาขนาดไหนมันก็เป็นไปได้ไม่ได้

แต่ถ้าเป็นความจริงต้องสร้างสมบุญญาธิการของตนขึ้นมา เวลาสร้างสมบุญญาธิการของตนขึ้นมา เวลามาศึกษาค้นคว้าด้วยด้วยสัจจะ ด้วยความเป็นจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้า บุพเพนิวาสานุสติญาณ สิ่งที่เราจิตสงบระงับแล้ว นี่วิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเข้าฌานสมาบัติ สิ่งที่เราไม่รู้ไปโดยทางโลก มันรู้โดยความเห็น ความเห็นส่งออก มันขาดสติขาดปัญญา มันถึงเป็นมิจฉา มันถึงเป็นฌานสมาบัติ มันถึงเป็นโลกา

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาฉันอาหารของนางสุชาดาแล้ว “ถ้าเรานั่งคือนั่ง ถ้าไม่ตรัสรู้ เราจะสละชีวิตเลย”

เริ่มต้นกำหนดตั้งแต่อานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าออก กำหนดลมหายใจเข้าออกเข้ามา ให้มันจิตสงบระงับเข้ามา เวลาปฐมยาม บุพเพนิวาสานุสติญาณ จิตมันถึงฐานของมัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าระลึกถึงอดีตชาติตั้งแต่พระเวสสันดรไป พระเวสสันดร ๑๐ ชาติต่างๆ ขึ้นไปไม่มีต้นไม่มีปลาย เวลาถ้าด้วยสติด้วยปัญญา ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ กับเขาอยู่แล้ว ส่งออกๆ ไปอย่างนั้นใครก็ทำได้

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นบุพเพนิวาสานุสติญาณ มันเป็นธรรมหรือยัง ถ้าไม่เป็นธรรม ดึงกลับมา ทำไม่มีสติสัมปชัญญะแตกต่างกับที่สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ละ อันนั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นเรื่องฆานโลกีย์ มันเป็นเรื่องโลกียะ เรื่องโลกที่ไม่มีสติปัญญาเท่าทันมัน

แต่เวลาระลึกได้ มาทบทวนของตนเองแล้ว แล้วมาศึกษาค้นคว้า มาศึกษาจากใจของตนเอง พิสูจน์ใจว่ามันไม่ใช่ มันไม่ใช่

เวลาเอาจริงเอาจริงขึ้นมา เวลาจิตมันสงบด้วยการกำหนดอานาปานสติ พอจิตสงบแล้วด้วยข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง เวลาผู้ที่ระลึกอดีตชาติได้ๆ เวลาพวกฤๅษีชีไพรเขาก็ทำของเขาได้ ทำของเขาได้

กาฬเทวิล ในสมัยพุทธกาล เป็นเพื่อนพระเจ้าสุทโธทนะ ระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติไป แล้วไปนอนบนพรหมนั้นนะ นั่นนะฤๅษีชีไพรเขาก็ทำของเขาได้ นั่นด้วยสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ได้นี่สิ่งที่รู้จริงเรื่องของจิต เรื่องของอำนาจวาสนาของคน

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทำอย่างนั้นได้มาก่อนแล้ว เวลาเอาจริงเอาจริง ขึ้นมา เวลามาศึกษาค้นคว้าขึ้นมา เวลาจิตมันสงบระงับแล้วมันเป็นข้อเท็จจริงใจ ข้อเท็จจริงเพราะ จิตมันเป็นอย่างนั้น มันได้สร้างอย่างนั้นของจิตนั้นมา มันเป็นข้อมูล มันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็น ข้อเท็จจริงของจิต

จิตที่ได้สร้างมา เพราะบุพเพนิวาสานุสติญาณ ระลึกอดีตชาติไป ตั้งแต่พระเวสสันดรไปไม่มี ต้นไม้มีปลาย ดิ่งกลับ ดิ่งกลับด้วยสติ น้อมได้ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเป็น ถ้ามีสติสัมปชัญญะมัน ควบคุมจิตของท่านได้ ดิ่งกลับมา

มัชฌิมยาม จตุปปาทญาณ อนาคต ถ้าไป ไปอนาคต รู้ไปหมด จิตมันเกิดอย่างไร จะรู้ จะ เกิดอย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ขนาดไหน รู้ทั้งนั้น มันก็เป็นเรื่องอนาคต มันก็รู้เรื่องโลก รู้เรื่องผลของ วัฏฏะ รู้เรื่องของจิตวิญญาณที่มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันมีประโยชน์อะไร ดิ่งกลับ

ถึงคราวสุดท้าย เวลาอรุณจะรุ่งขึ้น สิ่งที่ว่าอัสวักขยญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ทำลายอวิชชา ทำลายความไม่รู้

สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เขายกย่องนับถือมา แต่เราก็ยังสงสัย มันก็มีมาร มันก็มีกิเลส

อัสวักขยญาณ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ดำริชอบ ดำริคือปัญญาชอบ ปัญญาชอบ งานชอบ ชอบในอะไร

ชอบในภาวสวะ ชอบในดวงจิตนั้น ชอบในจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่มาจุติใน ครรภ์ของนางมหายา เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ นี่ผลของวัฏฏะ ผลของโลก ผลของพระโพธิสัตว์ นี่เวลาศาสนา มันจะเกิดไ้

พังธรรมๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ตรัสรู้ธรรมโดยอัสวักขยญาณ ทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาผ่านไป มันสิ้นไปจากจิตโดยสัจจะโดยความจริง โดยทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ นิโรธ รู้แจ้ง

เวลาสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ รู้เรื่องคนอื่นหมดเลย รู้ทั้งนั้นนะ จะรู้อะไรก็รู้ได้ แต่ไม่รู้จักตน มันส่งออก แต่เวลาอาสวัชฌญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้แจ้งในใจของตน รู้แจ้งอวิชชาคือความไม่รู้ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา เวลาทำลายอวิชชาทำลายพญามาร ทำลายทั้งหมด ทั้งสิ้น วิมุติสุข สุขตามความเป็นจริง ไม่ลังเล ไม่สงสัย มันอิมเต็มในใจดวงนั้น นี่ไง นี่เวลาธรรมเกิดไ้

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม มีรัตนะสอง เวลาแสดงอิมมจักขุ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ถ้ามีดวงตาเห็นธรรมนะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์สมบูรณแบบในพระพุทธศาสนา

เวลาแสดงธรรมๆ ไปจนปัญญาวัคคีย์เป็นพระโสดาบันทั้งสิ้น อนัตตลักขณสูตรขึ้นมา เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ไปเอายศอีก ๕๔ ใจ เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา พระอรหันต์ ๖๐ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริง มันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมจากหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา การฟังธรรมๆ ขึ้นมา แล้วเวลาเผยแผ่ธรรมๆ สิ่งที่คั่นคว่ำๆ คั่นคว่ำขึ้นมาเพราะต้องการเรือสัตว์ชนสัตว์

เวลาที่ผู้ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง กิเลสเป็นนามธรรมๆ สิ่งที่พญามารร้ายนัก สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือกิเลสในหัวใจของคน

แล้วเวลาคนที่ม้อ่านาจวาสนาบารมี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป สิ่งที่มาบูชา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ไป เอิหิภิกขุ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชให้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อบรมสั่งสอนทั้งสิ้น เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เคารพบูชาไป ระลึกถึง ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยมิได้นัดหมาย

สิ่งที่พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เวลาศาสนามีความเจริญมั่นคงขึ้นมา เจริญมั่นคงขึ้นมา มีผู้ที่มาบวชในพระพุทธศาสนา ถ้าบวชในพระพุทธศาสนา บวชไปทางโลกๆ ใด ถ้าบวชทางโลกขึ้นมา ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วินัยๆ ที่บัญญัติไว้ เพราะใครล่ะ

ก็พระทั้งนั้นนะ พระที่ปฏิบัติมันออกนอกกลุ่มนอกรทาง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บัญญัติสิ่งใดมันก็เฉลบ พอเฉลบถึงมีอนุบัญญัติๆ กฎหมายบัญญัติ วินัยบัญญัติไว้ก็ข้อใดข้อหนึ่ง มันก็แกะของมันไปๆ

ผู้ที่ไม่มีอำนาจวาสนามาบวชแล้วมันก็แกะ แกะของมันอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วมันก็ว่ามันดีกว่า มันเจริญกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขนาดเทวทัตๆ จะขอปกครองสงฆ์เสีย

ตัวเองยังปกครองตัวเองไม่ได้ ตัวเองยังไม่รู้จักตัวเองเลย เวลาได้มานโลกียขึ้นมา แค่แปลงร่างไปเป็นนุไปพันบนศีรษะของอชาติศัตรูขึ้นมา จนอชาติศัตรูก็มหัศจรรย์ นั้นเรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ คือว่าโลกียปัญญา มันมานโลกีย

คนที่ไฝในการจะพ้นจากทุกข์ ถ้าเห็นเรื่องอย่างนี้แล้วนะ มันสังเวช นี่มันจะเป็นต้นเหตุให้จิตใจของคนเสื่อมไปๆ

แล้วมันจะฟื้นฟูขึ้นมา เข้าสู่พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสำคัญอย่างนี้

สำคัญว่า มันไม่มีอยู่ในโลก ในโลกที่เขาทำๆ กันอยู่ ในเมื่อมันมีมานสมาบัติ ทำไมไม่มีศีล ฆาน ภาวนาละ ทำไมไม่มี ศีล สมาธิ ปัญญาละ ทำไมไม่มีศีล ฆาน ปัญญาละ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เห็นโทษของมันไง เห็นโทษของมัน เริ่มต้นที่ปฏิบัติ ผู้ที่มีลูกมีหลาน ลูกหลานของเรา เราก็ไม่อยากจะให้มันทุกข์มันยากทั้งนั้นนะ ลูกหลานของเราก็ไม่ต้ององการให้ใครมาชักจูงไปในทางที่ผิด

นี่ก็เหมือนกัน ลูกศิษย์ลูกหาที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ศึกษาค้นคว้ามาแล้ว แล้วค้นคว้ามาแล้ว สิ่งนั้นมันเป็นเหตุให้โลเล เป็นเหตุให้ออกนอก ลูกนอกทาง แต่คนชอบ เพราะอะไร เพราะมันเข้ากับกิเลสไป

เวลาธรรมๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ฟังธรรมๆ ฟังธรรมนี้แสนยาก เพราะสิ่งที่เป็นธรรมๆ ขึ้นมา ออกจากพระโอษฐ์จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น แล้วสมัยนั้นทางเทคโนโลยีมันยังไม่เจริญไป การฟังธรรมๆ แสนยาก แต่เรื่องฟังทางโลกมากมาย มหาศาล เวลาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เวลาโลกเขาเจริญขึ้นมา เดียวนี้ธรรมมันไปถึงที่นอนเลยละ แต่ธรรมอะไรก็ไม่รู้ละ

แต่ถ้าธรรมความเป็นจริงมันสะเทือนกิเลส กิเลสมันกลัวมาก

กิเลสไม่กลัวอะไรเลยละ กลัวธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น

กิเลสมันไม่มีเหตุมีผล กิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง ไม่มีต้นไม่มีปลาย ตัณหา ความทะยานอยากมันล้นฝั่ง มีความพอใจ มีความซึ้งใจซึ้งคร้าน ผัดวันประกันพรุ่ง ต้องการมรรค ต้องการผลนิพพาน เราเป็นมนุษย์แล้วเรามีสิทธิเสรีภาพ จะต้องได้มรรคได้ผล ได้นิพพาน ก็ต้องการทำให้ได้

ทำดี ถ้าทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลที่เวลาเกิดมาเพราะอริชชา เพราะกิเลส เพราะมารพาเกิดทั้งนั้นนะ

แต่เวลาสร้างคุณงามความดีๆ พระโพธิสัตว์ๆ ท่านสร้างคุณงามความดีของท่านมากมาย มหาศาล ของเราก็เหมือนกันไง ถ้าเราไม่มีอำนาจวาสนาขึ้นมา เราจะได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา การเกิดเป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ไป

ในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เต่าตาบอดโผล่ขึ้นมาจากทะเล ถ้ายังไม่ได้เข้าบ่วง ไม่ได้เกิดเป็นมนุษย์ เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมากมายมหาศาล กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ไม่มีใครไปหักห้ามใครทั้งสิ้น มันอยู่ที่การกระทำ จิตที่ได้สร้างสมมามากน้อยขนาดไหน ถ้าเราไม่ได้สร้างสมขึ้นมา เราไม่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เวลาได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว พอเกิดเป็นมนุษย์แล้วมาศึกษา

ในสมัยปัจจุบันนี้ว่าการศึกษามันเจริญไง สิ่งที่ว่าวิชาการทุกอย่างมีเพียบพร้อมไปทั้งหมดแล้วเพียบพร้อมไปทั้งหมด เรื่องปัญญาทางโลกมันเป็นวิชาชีพ ปัญญาทางโลก ศึกษาามาเพื่อมีหน้าที่การงานเพื่อดำรงชีพของเรา แต่หัวใจของเรามันเข้มแข็ง มันเข้มแข็งพอหรือไม่ว่าเราจะอยู่ในศีลในธรรม ถ้าไม่เข้มแข็งพอ มันก็ไหลไปตามกระแสสังคม เห็นไหม

แต่ถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนามันก็ไม่เชื่อ มันก็ว่ามันทุกข์มันยากของมันไง

ถ้ามันทุกข์ยาก ทุกข์ยากที่ไหน

ความรู้สึก มันคิดอยู่แต่ภายในทั้งนั้นนะ มันเผาผลาญหัวใจของตนไง แล้วกิลเลสมันก็ปลิ้นปล้อนนะ ใ้หนูนั้นก็ดี ใ้หนูก็ดี กวาดมันทั้งหมดเลยละ กวาดเอาแต่เชื่อเอาแต่ไขมาเผาผลาญหัวใจของตน ไม่รู้ตัว

จะรู้ตัวขึ้นมา เห็นไหม ถ้ามีศีลมีธรรม ใ้โฮ! มันจืด มันชืด มีศีลมีธรรมนะ รสของศีลชนะซึ่งรสทั้งปวง แต่เขาไม่รู้จักรสของอาหารที่ดีงามไง เขารู้แต่รสอาหารที่ว่ามันเข้ากับควมโลภ ความโกรธ ความหลง

โลภ หลงไม่รู้อะไรเลย ไปกับเขาทั้งหมดทั้งสิ้น ถ้ามันมีอำนาจวาสนาขึ้นมา ไม่เชื่อ

คนพูดดี คนนั้นต้องทำดี คนพูดอย่างใดต้องทำอย่างนั้น พูดอย่าง ทำอย่าง มนุษย์เป็นสัตว์ประหลาด คิดอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง แล้วทำอย่างหนึ่ง เขามีศีลมีธรรมตรงไหน

นี่ไง เวลาที่มีศีลมีธรรมขึ้นมาต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต เครื่องหมายของคนดี ความกตัญญู กตเวทีง คนที่มีบุญมีคุณกับเรา สิ่งใดที่เป็นบุญเป็นคุณ เรายะลึกถึง นี่มันเป็นเรื่องของบุญและ บาป เวลามีบุญและบาป

บาป ประชาธิปไตย มันเสมอกันทั้งนั้น จะทำอะไรก็ได้

แต่ถ้าคนเป็นธรรมนะ แค่กาลเทศะก็ไม่ได้แล้ว กาลเทศะที่ควรหรือไม่ควร ที่ควร เขาควร ดุสิ เวลาทางสังคม เวลาสงกรานต์เขาก็เล่นน้ำกัน เวลาอะไร นี่กาลเทศะ กาลและเวลาของแต่ละ ฤดูกาล

แล้วของเราละ กาลเทศะไง ตามวัยวุฒิไง ตั้งแต่เป็นวัยเด็กน้อย วัยเด็ก มันก็ต้องเคารพ ผู้ใหญ่

วัยผู้ใหญ่ ทำไมต้องเคารพด้วย สิทธิและเสรีภาพ เท่ากัน

กาลเทศะ เวลารวงข้าว โดยธรรมๆ นะ ข้าวเวลามันเต็มรวง มันนุ่มลงต่ำ คนที่มีสติมี ปัญญาเขาถึงอ่อนนุ่มถ่อมตน เขาไม่โอ้อวด ไม่กีดไม่ขวาง ใ้มันมันเป็นเรื่องความกระด้าง มัน เป็นความดั่งามตรงไหน การอ่อนนุ่มถ่อมตนต่างหากมันเป็นความสวยงามใช้ใหม่ ถ้าความ สวยงาม เห็นใหม่ แล้วกาลเทศะ กาลเทศะ มันก็อยู่ที่คนมีอำนาจวาสนาได้ศึกษาได้ค้นคว้ามา มากน้อยขนาดไหน ถ้ามันศึกษาค้นคว้ามามากของมัน

สิ่งที่เป็นธรรมๆ ไง ถ้าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระล้างกิเลสแล้วถึงแสดง ธรรม

แต่ของเรา ของเรา เวลาพวกเราเป็นธรรมๆ เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา มีศรัทธา ความเชื่อพระพุทธศาสนา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงจำธรรมวินัยๆ ไง ทรงจำธรรมวินัยนะ แล้วทรงจำธรรมวินัย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีปรียัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ปรียติๆ ถ้าศึกษาคั่นคว่ำมา องค้สมเด็จพระส้มาส้พุทธเจ้าเวลาเกิด ไม่มี ธรรมะไม่มี ถ้ามี องค้สมเด็จพระส้มาส้พุทธเจ้าท่านไปศึกษาคั่นคว่ำมาจากใคร มันไม่มี เราถึงตร้รู้เองโดยชอบ ถ้าตร้รู้เองโดยชอบ มันมีธรรมและวินัยขององค้สมเด็จพระส้มาส้พุทธเจ้าเป็นภาคทฤษฎีนี้พระพุททศาสนาไ กึ่งกลางพระพุททศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันมีภาคทฤษฎี คือพระไตรปิฎก มีตำรับตำรา ว่าอย่างนั้นเถอะ

แต่ศึกษาคั่นคว่ำขึ้นมาแล้วกึ่ง ว่ามันจะทำได้อย่างไร ศึกษาคั่นคว่ำมาจะจบ ๙ ประโยคขนาดไหน ถ้าทำสมาธิไม่เป็นก็ค้ทำสมาธิไม่เป็น

ถ้าทำสมาธิเป็นนะ จะจบ ๙ ประโยคหรือไม่ได้จบสิ่งใดเลย ทำสมาธิเป็น สมาธิก็ค้สมาธิแล้วสมาธิขึ้นม มันก็อยู่ที่อำนาจวาสนาของคนว่ามีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

ถ้าสมาธิเป็นส้มาสมาธิไ

เพราะสมาธิ ทำไม่มีส้มาสมาธิ มีมิจฉาสมาธิละ

มิจฉาค้ความหลงผิดไ ถ้าความถูกต้องชอบธรรม มันจะค้ส้มาสมาธิไ ถ้าส้มาสมาธิทำเป็น เห็นใหม่

เพราะคนเริ่มตันจากปุถุชนคนหนา ทุกคนเกิดมาเป็นปุถุชนทั้งสิ้น ปุถุชนมันก็ค้มีความรู้สึนึกคิดนั้นแหละ ถ้ามีความรู้สึนึกคิดขึ้นม สิ่งที่ทำให้ความสงบของใจเข้ามา สิ่งที่เป็นความสงบกับอารมณ์มันแตกต่างกันอย่างไร

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ที่มีอำนาจวาสนา อย่างเช่นหลวงตาพระมหาบัวไ ท่านถึงมาศึกษาคั่นคว่ำแล้วท่านเขียนหนังสือไว้ เป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิ

โดยการศึกษาก็ค้ล สมาธิ ปัญญา ทำไม่ปัญญาอบรมสมาธิละ

เพราะเป็นผู้ที่มีวาสนา แล้วมีการฝึกหัดปฏิบัติ

หายใจเข้านี้ก็พุดหายใจออกนี้ก็โธ การทำสมาธิ กรรณฐาน ๔๐ ห้อง วิธีการทำสมาธิได้มาก
น้อยขนาดไหน แล้วเราเริ่มต้นฝึกหัดจะทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

ทำไมต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

เห็นไหม จบ ๙ ประโยค หรือไม่จบ ๙ ประโยค ทำสมาธิเป็นก็คือทำสมาธิเป็น จบ ๙ ประโยค
หรือไม่จบ ๙ ประโยค ทำสมาธิไม่เป็นก็คือทำสมาธิไม่เป็น

แล้วศึกษาค้นคว้าขึ้นมาเป็นภาคปริยัติๆ นี่คือการศึกษาคือสุตมยปัญญา ปัญญาคือ
การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ เขาเรียกสุตมยปัญญา ปัญญาศึกษาจากตำรับตำรา ตำราศึกษา
จากทางวิชาการ

จินตมยปัญญา จินตนาการ จะจินตนาการมากน้อยขนาดไหนอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน
คำว่า “อำนาจวาสนาของคน” คือจิตนิสัย จิตนิสัยจิตใจที่มหัศจรรย์ใจ ดูเช่นหลวงปู่มั่น เริ่มต้น
ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติใหม่ เวลาทำความสงบของใจเข้ามา เวลากำหนดตั้งเข้ามามันลงต่ำไปถึง
บาดาลเลย ดิ่งขึ้นมา มันขึ้นไปถึงบนยอดเมฆเลย

ดิ่งขึ้นดิ่งลง จะทำอย่างไร

จิตที่คึกคะนอง หมายความว่า จิตที่มีอำนาจวาสนาในวิภวภูมิมืออยู่ประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์

โดยส่วนใหญ่แล้ว คนชั้นกลาง ชนชั้นกลาง ไปที่ไหนก็แล้วแต่ ชนชั้นกลางเป็นคนส่วนใหญ่
นี่เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าเรามีอำนาจวาสนา ถ้าทำความสงบ
ของใจได้ จิตมันก็สงบของมันโดยปกติโดยธรรมดาที่ไม่รู้ไม่เห็นสิ่งใดเลย

การที่ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้ามันรู้มันเห็นสิ่งใดบ้าง มันเกิดนิมิตขึ้นมา มันก็อยู่ที่จิต
นิสัยของแต่ละบุคคล ถ้าจิตนิสัยของแต่ละบุคคลคือมันเหตุนะ เหตุที่มันเป็นมา เหตุที่เราสร้างสม
มา ถ้าเหตุที่เราสร้างสมมามันถึงเป็นจิตเป็นนิสัย คือเป็นมุ่มมอม เป็นทำศนคติ นี่แหละคือต้นทุน
ของตน

พอต้นทุนของตน ทำไมเราคิดอย่างนี้ ทำไมคนโน้นคิดอย่างนี้ คนนี้คิดอย่างนี้ เรื่อยมาก็
เรียนมาทางวิชาการเดียวกัน ทำไมคนคนหนึ่งจะมีความทะลุปรุโปร่งไปมาก ใ้เราก็จบมา
เหมือนกัน แต่ทำไมเราได้ครึ่งๆ กลางๆ

มันเป็นจิตนิสัย มันเป็นอำนาจวาสนาที่ได้สร้างมาทั้งสิ้น แล้วมันของใคร

มันก็เป็นของบุคคลคนนั้น ใครสร้างมามากน้อยขนาดไหน สร้างมาในด้านบวกและด้านลบ
ด้านบุญและบาป ถ้าสร้างมาทางด้านลบ ด้านบาป มันก็แกของมันไปตามแต่จิตนิสัยของตน

แต่ถ้ามาเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เห็นสังคมเขาฝึกหัดปฏิบัติ เราก็จะไปปฏิบัติกับ
เขา ถ้าปฏิบัติกับเขาขึ้นมา มันก็ล้มลุกคลุกคลานอยู่อย่างนี้ไง เอ๊ะ! ทำไมคนนั้นเป็นอย่างนี้ ทำไมคน
นั้นเป็นอย่างนี้ ทำไมเราไม่เป็น มันก็สงสัยไปทั้งนั้นนะ

แล้วก็มีทางลัดทางสั้น

ทางลัดๆ ถ้าศึกษาค้นคว้านะ ในปัจจุบันนี้ในการศึกษา เราหาข้อมูลได้ ทางลัดทางสั้น ใน
มหายาน ในทิเบต กฎเห็นหมดนะ เมื่อ ๙๐๐ ปีที่แล้วมันจะมีปัญหาที่ อุตตา อนัตตาต่างๆ มันได้มัน
แย่งกันมา เดี่ยววงรอบหนึ่ง วงรอบหนึ่ง มันเกิดมาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ๒,๐๐๐ กว่าปีเนี่ย

แล้วเราเกิดมาถึงกลางพระพุทธศาสนา ที่ทางวิชาการ ทางการศึกษา มันสะดวงสบาย กด
คอมพิวเตอร์ต่างๆ มาเลย อยากสงสัย อยากรู้ กดเข้าไปสิ

อย่าเป็นเหยื่อ อย่าให้ใครหลอก เราต้องการความจริงใจ

ถ้าความจริงๆ เห็นไหม เราเกิดมา เรามีอวิชา เรามีกิเลสในหัวใจของตน แต่ด้วยบุญด้วย
กุศลนะ ด้วยบุญด้วยกุศล ด้วยอำนาจวาสนา ถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง
เจริญจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เจริญจากครูบาอาจารย์ของตน ของเรา ที่ท่านมีบุญมีกุศลนะ

ทั้งๆ ที่พระไตรปิฎกในวัดมีอยู่ทุกวัด ตำราศึกษาค้นคว้ามีทั้งนั้น แล้วใครจะปฏิบัติละ แล้ว
ปฏิบัติได้มากได้น้อยขนาดไหนละ แล้วปฏิบัติไปไหนมาสมาวาสของศอก

ถ้าปฏิบัติไปไหนมาสามวาสองศอก เพราะทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ การ
ประพฤติปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔

แล้วแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ของใคร สติปัฏฐาน ๔ ที่ไหน

นี่ไง ศึกษาค้นคว้ามา เผยแผ่พระพุทธศาสนาฯ ก็แนวทางสติปัฏฐาน ๔ ทั้งนั้น กายานุปัสส
นา เวทนานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ธัมมานุปัสสนา มิ่งก็ท่องเอาทั้งนั้นนะ ก็ศึกษามาแล้ว มีปัญญา
ทำไมทำไมไม่ได้ ใครๆ ก็ทำได้

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราจะ ท่านก็ศึกษามา เพราะอะไร เพราะบวชมาแล้วมันมี
ตำรับตำราทั้งนั้น พระบวชมาแล้ว นักรวมตรี นักรวมโท นักรวมเอก เขามีการศึกษาค้นคว้า
ทั้งนั้น แล้วเรียนจะก็ประโยค ถ้ามีอำนาจวาสนานะ

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็ศึกษาค้นคว้า พระกรรมฐานไม่ใช่ว่าไม่ศึกษาไม่ค้นคว้า
ศึกษาค้นคว้า แต่ศึกษาค้นคว้าไม่สอเบาไปประกาศใดๆ ทั้งสิ้น ศึกษาค้นคว้าเพื่อจะฝึกหัดปฏิบัติ
ปริยัติ ปฏิบัติ ไม่ให้สิ่งนั้นเข้ามาเป็นข้าศึกกับการประพฤติปฏิบัติ

จะอ้างสิ่งนั้นๆ ทั้งนั้น

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมาแล้วนะ สิ่งอันตรายที่สุดสำหรับ
การปฏิบัติคือสัญญา สัญญาคือความจำได้หมายรู้

นี่ไง เวลาหลวงตาพระมหาบัวไปหาหลวงปู่มั่น เพราะอะไร เพราะศึกษาค้นคว้ามาแล้ว แล้ว
มีอำนาจวาสนาของท่านมา ท่านตั้งใจของท่านมาแล้วว่า ถ้าจบ ๓ ประโยคแล้วจะออกปฏิบัติทันที
เวลาจะออกปฏิบัติทันทีขึ้นมา กิเลสมันก็พลิกแล้ว “แล้วถ้ามันไม่มีละ แล้วถ้ามรรคผลมันไม่มีละ
เราจะไม่เสียเวลา ไม่สูญเปล่าหรือ”

ก็ไปหาหลวงปู่มั่นไง ให้หลวงปู่มั่นเป็นคนการันตีไง

“มหา มหาเรียนถึงมหามานะ ความรู้มันเป็นธรรมและวินัย เป็นศาสดา ให้ใส่ลิ้นชักสมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้ อย่าให้มันออกมา แล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติไป ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงนะ มันจะเป็นอันเดียวกัน”

คำสอนของพระพุทธเจ้านี้ข้อเท็จจริงทั้งนั้น แต่ที่มันอันตรายที่สุดคือความจำของเรา สัญญาของเรามันจำมา จำมาแล้วนะ กิเลสมันพลิกมันแปลง กิเลสมันหลอกมันลวง มารนี่ร้ายกาจนัก นี่ไง เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเพื่อเราจะชำระล้างมัน

ไม่ใช่กิเลสมันลายนวล กิเลสมันยิ่งใหญ่อยู่แล้ว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ๖ ปีมันทุกข์ยากมาขนาดไหน เวลาถึงที่สิ้นสุดแห่งทุกข์นี้ นั่นนะชำระล้างกิเลส ฆ่ากิเลส ฆาตกรรม วิมุติสุข นั่นธรรมแท้ๆ

ไอ้เราเกิดมา เกิดมาพบพระพุทธศาสนา การเกิดมาก็พญามารไง แล้วฝึกหัดปฏิบัติ ไปศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาไง แล้วก็ปฏิบัติไป “แนวทางสติปัฏฐาน ๔” ไอ้พวกพระกรรมฐาน พุทโธๆ ไม่มีการศึกษา ไม่มีสติปัญญา มันจะเอาวิปัสสนามาจากไหน”

ไอ้เราศึกษาค้นคว้ามา ไ้โฮ! วิชาการ ความรู้ท่วมหัวเลย แนวทางสติปัฏฐาน ๔

จะบอกว่าผิด มันก็เป็นสุขตมยปัญญา เป็นจริงในโลกียะ เป็นจริงในโลก เป็นจริงในตำรับตำรา มันผิดตรงไหน

แต่ที่มันผิด ผิดเพราะกิเลสเราไง ผิดเพราะความพลั้งเผลอ ความไม่เอาไหนไง ผิดเพราะกิเลสมันลายนวลไง มันลอยตัวนะ แล้วมันก็เอาธรรมะมาสอนเรา แล้วก็ให้เราตรากตรำทำอย่างนั้น แล้วมันก็ลายนวล ลอยตัวอยู่นั่นแหละ แล้วเราก็ตันไป เดาไป คาดหมายไป สันนิษฐานไป กิเลสมันลายนวลอยู่นั่นแหละ นี่ไง มันแตกต่างกัน

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดไป เอาสติปัญญาที่ศึกษาค้นคว้ามา มันโลกีย์ปัญญา ปัญญา จากสุตมยปัญญา การศึกษาค้นคว้ามา ทรงจำธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั้นนะเลิศประเสริฐ แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติ กิเลสของเราต่างหากมันสร้างภาพ มันว่ามันเป็นจริงเป็นจังของมันอย่างนั้นแหละ แล้วถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันเป็นจริงเป็นจังจากความจำ ไม่ใช่เป็นความเป็นจริงเป็นจังจากการประพฤติปฏิบัติ

ถ้ามันไม่ได้เป็นจริงเป็นจังจากการประพฤติปฏิบัติ กิเลสที่ไหนมันจะยุบยอบลง

กิเลสนะ ไม่ถลอกปอกเปิกเลย ไม่รู้จักตัวกิเลสด้วย ไม่รู้ไม่เห็น แล้วไม่รู้ “อ้าว! ก็ปฏิบัติแนวทางสติปัญญา ๔ เราใช้สติปัญญาเต็มที่แล้ว โอ้ย! มันว่างหมดเลย”

ไม่ต้องปฏิบัติมันก็ว่าง คนกินเหล้าเมายานะ เม้าแฉ่ บอกร้อ! พอแล้วแหละ เดี่ยวมันก็กินอีก ไอ้คนที่มีความเบื่อหน่าย มันเบื่อหน่ายเพราะมันเสพจนพุงปลิ้นแล้วมันก็เบื่อหน่าย กับอีกอย่างหนึ่ง เวลาคนมันจนตรอกมันก็เบื่อหน่าย เบื่อหน่ายถึงไม่มีทางออก มันถึงกับทำลายชีวิตทิ้งเลย เบื่อหน่ายแบบไม่มีหนทางไป

แต่ถ้ามันจะมีหนทาง แล้วหนทางอย่างไรล่ะ

ชีวิตนี้ โลกนี้มีเพราะมีเรา ฉะนั้น ทำลายเราซะ มันจะได้ไม่มี

ความเชื่ออย่างนี้ก็เคยมีนะ ความเชื่อที่ว่าฆ่าตัวตายนี้บรรลุนิพพาน บรรลุนิพพานเพราะการทำร้ายตัวเอง บรรลุนิพพานเพราะความปิดกั้น บรรลุนิพพาน

ความเชื่ออย่างนี้ก็เคยมี เคยมีเยอะแยะไปหมด วงรอบหนึ่งๆ เดี่ยวมันก็มา ของเก่าๆ ของซ้ำๆ ซากๆ เดี่ยวก็มารอบหนึ่งๆ แล้วก็ให้สังคมนทะเลาะเบาะแว้งกัน ให้สังคมโต้แย้งกัน

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์เรานะ ไร้สาระ เรื่องภายนอก ความจริง จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ด้วยอำนาจวาสนาถึงได้มาเกิดเป็นเราอยู่นี้ เกิดเป็นเราแล้วเรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา ความเชื่อในพระพุทธศาสนา คือศรัทธา ศรัทธาในพระพุทธศาสนา นี้เป็นอริยทรัพย์

อริยทรัพย์ชักจูงให้เรามาศึกษาค้นคว้าธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติก็มีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

ถ้ามีอำนาจวาสนา เขาก็มีสิทธิ์จะ จะทำอะไรทำด้วยความจริงใจความจั่งของเรา

อย่าลุ่มๆ คลำๆ

ลุ่มๆ คลำๆ จะเอาเหมือนเขา ทำเหมือนเขา แต่ไม่ได้้อย่างเขา ทำมากทำน้อยไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่อำนาจวาสนา อยู่ที่ว่ามีสมาธิมาปฏิบัติ มันลงหรือไม่ลง

เพราะเวลาคน ผู้ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ทำสมาธิๆ เวลามันสุขสงบขึ้นมาบ้าง ได้บ้าง แล้วมันจะอยู่อย่างนั้นตลอดไปได้อย่างไร เพราะอะไร

สัพเพ ธมฺมา อนตฺตาไ ธรรมทั้งหลายมันเป็นอนัตตา เพราะธรรมทั้งหลายเป็นธรรมชาติของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ของเรา ถ้าเราทำแล้วๆ เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ฝึกฝนขึ้นมา มันก็สงบบ้าง ไม่สงบบ้าง แล้วสงบแล้วรักษาอย่างไร มันสำคัญตรงนี้

เวลาครูบาอาจารย์เราชำนาญในวิธีๆ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เหตุที่มันจะสงบระงับบ้าง เ็งก็ทำจนเจียนอยู่เจียนตายกว่ามันจะสงบได้แต่ละครั้ง แล้วเวลาทำได้แต่ละครั้งขึ้นมาแล้วมันก็อยากได้ผลอย่างนั้น จะทำครั้งต่อไปก็ทุกข์ยากมากขึ้นไปอีก กิเลสมันพลิกขึ้นมาอีก

กิเลสมันไม่รู้เท่าขึ้นมา เราทำความสงบได้มันก็เป็นความสงบ แต่ถ้ากิเลสมันรู้ตัวแล้วนะ เราจะทำอย่างนั้นให้สงบอีก มันไม่ได้สงบหรอก นี่ไง มันถึงว่า สิ่งที่ทำมาแล้ว สิ่งที่เคยทำมามันเป็น สัญญาความจำได้หมายรู้

ไอ้พวกที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันเคยทำได้ๆ มันเคยได้รับรสอย่างนั้น แต่มันรักษาสิ่งนั้นไว้ ไม่ได้ ถ้ารักษาสิ่งนั้น มันก็ไม่ว่าของแก่นั่นแหละ เอาแต่ของเดิมๆ มาเล่ากันฟัง แต่ความจริงในใจ มันไม่มีไ้

ความจริงถ้ามันมีนะ ดูภาชนะสิ ถ้ามันใส่น้ำ เราเดิน เราต้องระวังเลย น้ำจะกระฉอก ถ้าภาชนะเปล่าๆ มันวิ่งขนาดไหนมันไม่มีอะไรกระฉอก

จิตที่เป็นสัมมาสมาธินะ มันจะเสื่อม เราชะวัง เราดูเลขขนาดไหนมันก็เสื่อม เสื่อมแน่นอน สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และแปรปรวนตลอดเวลา ฉะนั้น เวลามันมีความสุข มันก็เป็นความสุขอันหนึ่งนะ เวลามันเสื่อมไปแล้ว เสื่อมไปแล้วก็แล้วกันไป มันต้องเสื่อมอยู่แล้ว มันเสื่อมโดยข้อเท็จจริง

แต่พวกเรา เราทำหน้าที่การงานได้เงินมาเก็บไว้ในกระเป๋าอยู่กับเราตลอดไป มันก็เสื่อมค่าไถ่ อารมณ์ความรู้สึก แล้วเป็นสัมมาสมาธิมันไม่ใช่อารมณ์นะ จิตไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น จิตเป็นอิสระ สัมมาสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สมาธิคือสมาธิ

ทำไมต้องทำสมาธิล่ะ

ศีล สมาธิ ปัญญา

ไม่มีสมาธิ เขาเรียกโลกียะ คือมันคิดโดยสัญชาตญาณ คิดโดยสามัญสำนึกของเรา คิด ถ้ามีสติปัญญาก็คิดได้ดี ความคิดที่ดีๆ เราจะคิดซ้ำ ๒ ซ้ำ ๓ มันจะจืดลงไปเรื่อยๆ แล้วมันจะไม่คิดอย่างนั้นอีกตลอดไป เพราะมันเบื่อ

ความคิด คิดอย่างนี้มันเป็นเรื่องสามัญสำนึก เป็นเรื่องของโลกนี้ไง

ฉะนั้น แล้วคิดแล้วทำไมเป็นอย่างนี้ล่ะ

ทำความสงบสิ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้ๆ เวลาจิตมันสงบแล้วนะ ถ้าคนที่มีวาสนานะ เขาเรียกธรรมเกิด มันจะมีความคิด ความคิดเป็นไปโดยสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน โอ้! เฮ้ย! มันแปลกเว้ย ทำไมมันเป็นอย่างนี้ล่ะ

มันเป็นอย่างนี้เพราะจิตสงบ แคจิตสงบนี้สำคัญมาก

แต่โดยทั่วไปเราคิดว่าสงบไง เราคิดว่าสงบแต่มันไม่สงบไง

มันไม่สงบเพราะอะไร

สมุทัยมันเจือปนมาๆ

สมุทัยมันคืออะไร

สมุทัยต้นหาความทะยานอยากไง สมุทัยนั้นนั่นะคือตัวกิเลส แล้วกิเลส ใ้โฮ! ครอบครัวของมาร พญามารนี่เป็นเจ้าวัฏจักร มันมีลูกสาว ๓ คน ความโลภ ความโกรธ ความหลง แล้วมันยังมีสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา มันยังมีลูกมีหลานของมันไปนะ

ใ้โฮที่ว่าเราไปเห็นกิเลสๆ นั้นเป็นความเชื่อ ความเชื่อเพราะหลงปุ่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านฝึกหัดปฏิบัติมาก่อน ท่านเทศนาว่าการไว้ เราก็เคยได้ยินได้ฟังไง เราก็เอาคำพูดอย่างนั้น เอาความคิดอย่างนั้นมาว่าเราเป็นอย่างนั้นไง เป็นอย่างนั้นก็เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นมันก็สร้างอารมณ์ของมันไป มันเป็นความจริงไหม

ถ้าเป็นความจริง บอกมา มันคิดอย่างไร มันทำอย่างไร มันถึงเป็นอย่างนั้น

นี่กิเลสมันลายนวลไง มันลอยตัว แล้วมันก็ครอบงำสัตว์โลก

สัตว์โลกเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เป็นนักปฏิบัติเสียด้วย ไปอยู่วัดอยู่ว่า ใ้โฮ! ประพฤติปฏิบัติกันเต็มทีเลย เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา แหม! เหมือนกับจะพ้นจากทุกข์เลย

ทุกข์เจียนตาย

มันจะทุกข์ขนาดไหน เพราะทุกข์นี่เป็นอริยสัจ ทุกข์นี่เป็นความจริง ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป

แต่โดยสัญชาตญาณของเราไง เราแก้ไขของเราได้ทุกเรื่อง ได้ทุกอย่าง เราเลยพอลอยู่ของเราได้ไง อันนี้เป็นทุกข์ประจำโลก ทุกข์ประจำชีวิต

แต่ถ้าเวลาเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันทุกข์ยิ่งกว่านั้นอีก แต่เราพอใจ เพราะมนุษย์จะล่องพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ มันเป็นความเพียรชอบในมรรค ๘

มรรค ๘ มีความเพียร มีความวิริยะ ความอุตสาหะ ถ้าถูกต้องชอบธรรม มันจะทำความสงบของใจของเราเข้ามาได้

ถ้ามันมีความทุกข์ ทุกข์ขนาดไหน ทุกข์เพื่อจะพ้นจากทุกข์ เราเผชิญหน้ากับมัน แล้วเราจริงจังกับมัน

ไอ้ทุกข์ของโลก เห็นไหม เงามองสิ ในครอบครัว ในบ้านในเรื่องนี้มีผลกระทบกระเทือน ร้องไห้ ร้องให้ เขาทุกข์ของเขาอยู่ตลอดเวลา คนขาดแคลน คนขี้ทุกข์ขี้ยาก เขาก็ทุกข์ของเขาตลอดเวลา นี่ก็จะเป็นทุกข์ประจำโลกไป

แล้วของเรา เราขัดดอกชัดใจ เราก็อทุกข์ เราไม่ได้สิ่งใดสมความปรารถนา เราก็อทุกข์ ความทุกข์อย่างนี้น่ากลัว แล้วยังต้องไปเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เวลาเกิดเวทนาขึ้นมามันเจ็บปวดแสบร้อน เรื่องอะไรจะไปทุกข์ล่ะ

แต่ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วถ้ามีอำนาจวาสนา มา! ทุกข์ขนาดไหน

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านฝึกหัดปฏิบัติเนะ เวลามันทุกข์ยากขึ้นมา ครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการประจำ เวลาอยู่ในห้อง ๙ เดือน ทำไมมันอยู่ได้ เวลาอยู่ในห้องก็อยู่โดยธรรมชาติ ก็อยู่ของมันได้ โดยธรรมชาติ ๙ เดือนนะ ขดอยู่ในครรภ์นั้นนะ ทำไมมันไม่ทุกข์ล่ะ

มันก็ทุกข์ แต่มันเป็นธรรมชาติอย่างนั้น ต้องทนเอาอย่างนั้นไป

เวลาคลอดออกมา ให้มันนั่งสัก ๑๐ วินาทีมันยังไม่ยอมเลย เวลาเกิดออกมาแล้วไป

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการท่านเปรียบเทียบอย่างนั้น เปรียบเทียบให้จิตใจเรามันมันคงขึ้นมาไป ถ้ามันคงขึ้นมา เราก็ยังฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมาไป

ถ้ากิเลสมันลอยตัว มันก็ดันมันก็เดา มันก็สันนิษฐาน แล้วมันอยู่ที่สันนิษฐานเชื่ออะไร

สันนิษฐานแล้วเชื่อด้วยหรือวะ

สันนิษฐานคือการศึกษาค้นคว้า ไม่รู้ก็สันนิษฐาน ก็ดันก็เดาไป ปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรม แล้วกิเลสมันก็ลอยตัวนะ กิเลสมันลอยตัว ลอย ลอยอยู่บนอารมณ์ความรู้สึก ลอยอยู่ในชีวิตนี้ แล้วมันก็ครอบงำชีวิตเรานี่แหละ ปฏิบัติบูชากิเลส

ถ้าเรามีสัจจะมีความจริง เราจะเผชิญหน้ากับมัน ถ้าเราเผชิญหน้ากับมันนะ ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน เราทำความสงบของใจ เราไม่ต้องคิดว่ามันจะเป็นอย่างนั้น มันจะเป็นอย่างนี้ มันจะเป็น สัจจะทั้งนั้นนะ แล้วคาดหมายไว้ด้วยว่าควรจะได้อย่างนั้น ควรจะได้อย่างนั้น แล้วมันทำไมต้องได้ละ

แต่ถ้าเรามีวาสนานะ มันได้มากกว่านั้น คำว่า “วาสนา” วาสนามันเป็นทุนเดิม กรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมเก่าตั้งแต่อดีตชาติ มันมีเป็นจิตเป็นนิสัยในใจดวงนั้นมา กรรมปัจจุบันนี้กรรมใหม่ๆ กรรมของเราตั้งแต่เกิดมาที่กรรมปัจจุบัน แล้วทำไมมันมีความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกัน แล้วมันมีสัจจะความจริงแตกต่างกัน

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ของเราจะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนเฉพาะๆ ธรรมมันเฉพาะบุคคลๆ คนคนนี้พิจารณาอย่างนี้ๆ แต่ส่วนใหญ่แล้ว เทศน์บนศาลาเขาเรียกแกงหม้อใหญ่ แกงหม้อใหญ่เป็นมาตรฐาน ใครเก็บเป็นประโยชน์ได้ก็เอาสิ่งนั้นไปใช้ประโยชน์ ถ้าใครเก็บเป็นประโยชน์ไม่ได้ วาง วางไปเรื่อยๆ อันไหนถูกใจ นี่มันอยู่ที่จิตนิสัย

ฟังธรรมๆ ฟังธรรม ตั้งสติของเราไว้ เสียงมากระทบเราเอง ไม่จำเป็นว่าฟังธรรมแล้ว หลวงพ่อตั้งแต่ขึ้นต้นจนจบ จำได้หมดเลย มันก็เป็นความจำ

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ มันเป็นคำที่หนักที่เบา เวลามันเป็นจริงขึ้นมา มันก็เข้าไปกลางหัวใจชนลูก เราคิดอะไร เราเป็นอย่างใด นี่เขาเรียกเปิดทาง

หลวงตาพระมหาบัวท่านสอน ท่านบอกเลยนะ คนที่มีอำนาจวาสนาเหมือนวัวปากคอก คอกวัว วัวตัวไหนมันอยู่ที่ประตูคอก ถ้าเจ้าของมันเปิด ตัวนั้นออกก่อน

ถ้าวาสนาของเรามันอยู่ปากคอก ถ้ามันกระทบกระเทือนแล้วมันชนลูกชนชั้น แล้วถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เราฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมา

การฝึกหัดปฏิบัติ ปฏิบัติที่ไหน

จิตตภาวนา การฝึกหัด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภณารือสัตว์ชนสัตว์ รือสัตว์ชนสัตว์ จะรือมนุษย์ไปทั้งหมดใช่ไหม เขารือหัวใจ ความรู้สึก ธาตุ ๔ ธาตุ ๔ สัตว์มันก็เหมือนกัน สัตว์มันก็ธาตุ ๔ เหมือนกัน แต่มันเป็นอาหารนะ มนุษย์มีธาตุ ๔ มนุษย์เหมือนกัน แต่หัวใจคนไม่เหมือนกัน หัวใจของคนที่มีอำนาจวาสนามันมั่นคงของมัน มันฝึกหัดปฏิบัติ มันจะเอาความจริงความจังของมัน

เวลาหมู่คณะอยู่ด้วยกัน ใครเขาจะสนุกครึกครื้นเรื่องของเขา เขาเข้าทางจงกรม เรานั่งสมาธิภาวนา เสียงเขาก็กครึกโครม มันกรรมของสัตว์ เราจะเอาความสงบของใจเราเข้ามาให้ได้

เพราะใจมันสงบ เห็นไหม พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เวลามันสุขมันสงบของมัน แล้วมันสุขสงบเข้ามาแล้วมันคุมหัวใจของมันได้ไง นี่เขาเรียกอาการ อาการที่มันสงบของมันแล้วมันจะทรงไปได้อีกสองสามวัน

แล้วถ้ามันสงบแล้วถ้ามันนุ่มไปเห็นนะ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้ามันเห็นกิลีส มันรู้จักกิลีสเลยละ เห็นกายนี้แหละ

เพราะกิลีสเป็นนามธรรมอยู่ที่ฐิติจิต มันจะเคลื่อนไหวมันก็อาศัยขันธ์ ๕ ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ของเราไปสร้างผลประโยชน์ของมันไง เวลามันโลภ มันอยากได้อะไร เราก็ไปทำให้มันไง เวลามันโกรธ เราก็ไปทำให้มัน เชื้อมัน ทำให้มัน แล้วก็ติดคุก เวลามันหลง มันหลงไหลได้ปลื้ม มันหลงของมัน แล้วมันก็ให้เราทำ

ฉะนั้น ถ้าเห็นกายๆ เห็นกายก็กิเลสมันใช้กายไปทำอย่างอื่นไง ถ้ามันเห็นกายโดย สัมมาสมาธิ เห็นกายโดยข้อเท็จจริงนะ โอ้โฮ! กิเลสเป็นอย่างนี้เอง เห็น รู้เลย

แล้วถ้าพิจารณากายๆ ละ แต่ถ้ายังไม่รู้ไม่เห็น

เริ่มต้นขึ้นมา ที่ว่าหลวงตาพระมหาบัวท่านสอนเรื่องปัญญาอบรมสมาธิๆ การพิจารณากาย การพิจารณาด้วยสติด้วยปัญญา ถ้ามันเป็นสติปัญญาของมนุษย์ ของสามัญสำนึก มันพิจารณา แล้วมันจะนิ่ง มันนิ่งแล้วเป็นอย่างไรละ

เวลาคนไปเห็นอุบัติเหตุ รถชนกัน โอ้โฮ! เลือดแดงเลย มันจะอาเจียน มันจะอ้วก นั้นโลกๆ ไม่เห็นกิเลส

เวลามันเห็นนะ เห็นกาย เห็นกายมันเห็นกิเลส มันรู้จักกิเลส รู้จักกิเลสเพราะอะไร เพราะจิต มันสงบ จิตมันสงบ จิตมันเป็นอิสระ จิตมันไม่สงบ จิตมันอยู่ใต้พญามาร กิเลสมันลอยตัว แล้วมันใช้ มึง กิเลสมันลอยตัว แล้วมันใช้จิตทำงานสนองตามแต่ความปรารถนาของกิเลส

แต่ถ้าจิตมันสงบ กิเลสมันสงบตัวลง จิตเป็นอิสระ จิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นี่ไง ประพฤติปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔

แต่ถ้าจิตสงบระงับแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นี่คือการปฏิบัติแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ในทางพระพุทธศาสนา

ธรรมและวินัยคือศาสดาของเราก็สอนไว้ไง ในพระพุทธศาสนา การประพฤติปฏิบัติแนวทาง สติปัฏฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม แล้วเราก็ศึกษา เราก็ค้นคว้า เราก็ช้าชอง เราทำได้ทุกวินาที ตลอดเวลา ก็ทำอยู่อย่างนั้นนะ แต่ผลละ

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านตามความเป็นจริง จิตสงบแล้วพิจารณากายมันจืดมันชืด มันไม่ได้ผลประโยชน์ใดๆ เลย ท่านลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน เวลาเห็นกาย พอเห็นกาย เห็นกายโดยข้อเท็จจริงเพราะจิตมันสงบ พอพิจารณาไป อืม! มันต้องอย่างนี้ดี

มันต้องอย่างนี้คือมันสะท้อนกิเลส มันสะท้อนหัวใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มี ต้นไม้มีปลาย มันสะสมนะ สิ่งของมันสร้างไว้มากมายมหาศาล

แล้วเราเกิดชาตินี้ เราก็ว่า โอ้โฮ! สุดยอด ปัจจุบัน อดีตอนาคตของเทียมๆ ปัจจุบันนี้ยอด เยี่ยม ไม่รู้ไม่เห็นอะไรเลย

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสงบแล้วเห็นกาย เวลามันสะท้อนนะ มันสะท้อนกิเลส ใจ มันไม่ใช่กิเลสมันลายนวล กิเลสมันลอยตัว แล้วมันก็หลอกมึง หลอกมึงที่ปฏิบัตินี้แหละ หลอก จิตดวงนี้แหละ หลอกโดยต้นหาความทะยานอยาก อยากได้ อยากดี อยากเป็น อยากเคลือบไหว ความเคลือบไหวโดยขาดความสงบใจ

แต่ถ้าจิตสงบ เป็นอิสระ คำว่า “อิสระ” คือสมุทัย คือต้นหาความทะยานอยากสงบตัวลง ถ้า มันไม่สงบตัวลงจะเป็นสมาธิไม่ได้

สมาธิคือกิเลสสงบตัวลง ไม่ใช่แก้กิเลส

แต่โดยความเห็นทางวิชาการ “สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ๆ”

เออ! ก็รู้ แก้กิเลสไม่ได้หรอก แต่ถ้าไม่มีสมาธินะ มันก็เป็นแนวทางสติปัญญา ๔ ที่นึกคิดเอา สามัญสำนึก ญาณต้องใหม่ ก็ญาณ ญาณแบบผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติใหม่

การฝึกหัดปฏิบัติใหม่ แนวทางที่ถูกต้องจะรู้ได้อย่างไร

เราไม่รู้ได้ เพราะเรามีวิชาคือความรู้เป็นพื้นฐาน เรามีพญามาร พญามารที่เป็นเจ้าวัฏจักรที่ครอบงำจิตของสัตว์โลกไว้ทั้งสิ้น เ็งปฏิบัติธรรมก็ปฏิบัติแบบงูๆ ปลาๆ ไม่รู้ ไม่รู้อย่างนี้ไป พอ ล้อมแก้มกลับได้พอ อย่างรู้จริง ถ้ารู้จริงเดี๋ยวเ็งจะเห็นตัวกู๋ ถ้ารู้จริงมันจะรู้จักกิเลสใจ

ไม่ให้กิเลสมันลายนวล ลอยตัว บังเงา หลอกหลวง แล้วมันก็อยู่กับเรานี่แหละ ถ้ามันไม่อยู่กับเรา มันจะไม่ใช่เจ้าวัฏจักร

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย ถ้ามันเห็นกิเลส แล้วมันแยกแยะกิเลสได้ตามความเป็นจริง ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดจากจิตที่สงบระงับแล้ว จิตตภาวนามันเป็นภาวนามยปัญญา มันไม่ใช่สุดมยปัญญาหรือจินตนาการ

จินตนาการไปนี่กิเลสมันลอยตัว แล้วพาให้มึงจินตนาการแล้วก็หลอกเอ็งให้ปฏิบัติได้แค่นี้ เอ็งถึงจะไม่รู้จักกิเลส เอ็งไม่เห็นกิเลสไป

แต่เวลาเอ็งทำความสงบของใจได้ จิตเป็นอิสระเพราะกิเลสสงบตัวลง แล้วถ้าเกิดวิปัสสนาคือภาวนามยปัญญา ปัญญาที่มันรู้มันเห็น มันแยกมันแยะของมัน เห็นกาย พิจารณากายไป พิจารณากายโดยสติปัญญาของแต่ละบุคคลไป ให้มันแปรสภาพอย่างไรก็ได้ ให้มันทำ ให้มันแยก มันแยะอย่างไรก็ได้ ให้มันกลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างไร มันเป็นไปได้โดยความฉับไว พับๆ เลย ถ้ามันเป็นจริง

แต่ถ้ามันเป็นสัญญา สัญญามันก็เป็นความจำได้หมายรู้ทั้งนั้น แล้วถ้ามันแยกมันแยะได้ พอมันแยกแยะเป็นครั้งเป็นคราว เขาเรียกตทังคปหาน พอมันแยกแยะมันปล่อยวาง มันว่าง พอมันว่าง ว่างแล้วอย่างไรต่อ

มันชั่วครวๆๆ ทั้งนั้น เขาเรียกตทังคปหาน กำลังมันไม่พอ กำลังมันไม่เป็นความจริง มันไม่สู้มัคโค มันไม่สู้มัชฌิมาปฏิปทา มันกำๆ กิ่งๆ เพราะมีการฝีกหัด เหมือนของที่มันไม่สมดุล เหมือนปัญญาเรามันไม่สมดุล มันไม่เข้าสู่มัชฌิมาปฏิปทา

ถ้ามันสมดุล มันเข้าสู่มัชฌิมาปฏิปทาโดยสัจจะโดยความจริงของมัน มันสมมุขเนทปหาน ชาติ นี้ไง บุคคลคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ เวลากิเลสมันตายๆ กิเลสมันขาดไปจากจิต ตั้งแขนขาดๆ

ไม่ใช่ให้กิเลสมันลอยตัว ลอยนวลอยู่นั่น แล้วก็ขี้บงการผู้ที่ประพฤติปฏิบัติทั้งนั้นนะ แล้วก็ไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่รู้เหตุรู้ผลอะไรทั้งสิ้น

แต่ถ้ามันมีซมิมาปฏิบัติเป็นสัจจะความจริง เวลามันขาด พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม อย่างมากเกิดอีก ๗ ชาติ เห็นไหม

จากไม่มีต้นไม่มีปลาย การที่บรรลุดุธรรมมันเกี่ยวเนื่องกับการเวียนว่ายตายเกิดของจิต จิตที่ไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่มีขอบไม่มีเขต เวลาพาดกระแสนี้อยู่ในโอบล้อมเหมือนอยู่ในทะเล อยู่ในมหาสมุทร ต้องลอยคออยู่อย่างนั้นนะ

ถ้ากระเสือกกระสนในการประพฤติปฏิบัติ ถ้าเข้าถึงฝั่ง เข้าเหยียบพื้น ผู้ที่บรรลุดุธรรม พาดกระแสนี้ จะเกิดอย่างมากมายอีก ๗ ชาติ อย่างเช่น พระอานนท นางวิสาขา

แต่พระอานนทอีก ๗ ชาติ แต่พระอานนทประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องไปจนพระอานนทเป็นพระอรหันต์ นางวิสาขาทอแค่นั้น เพราะปรารถนามาเป็นมหาอุบาสิกา ผู้อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ปรารถนาความสิ้นกิเลสไป

เวลาถ้ามันบรรลุดุธรรม มันมีคุณธรรม มันมีสัจจะความจริงในหัวใจ นี่ก็คือคุณสมบัติของจิต

จิตที่มีติดบอด จิตที่มีปัญญาบอด จิตที่มีอวิชชาเวียนว่ายตายเกิดไม่มีต้นและไม่มีปลาย เกิดเพราะบุญกุศลคือสร้างบุญคุณงามความดี กุศลลา ธมฺมา อกุศลลา ธมฺมา

ใครจะเชื่อ ใครจะไม่เชื่อ กรรมของสัตว์

เกิดโดยบาปอกุศลก็เกิดโดยความทุกข์ความยาก เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะโดยข้อเท็จจริงไม่พ้นไปจากกรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่เรามีอำนาจวาสนาได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา ผีก็หัดประพฤติปฏิบัติของเราอยู่นี่ไง ถ้าผีก็หัดประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงในข้อเท็จจริงของตน ในข้อเท็จจริง ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันสมมุจเทพพาน ตั้งแขนขาดในหัวใจ

เพราะคำว่า "อีก ๗ ชาติ" มันอยู่ในพระไตรปิฎก มันเป็นข้อเท็จจริงในพระพุทธศาสนา

แต่ถ้าเราบรรลुธรรมๆ แต่เ็งไม่รู้เห็นรูู้ได้ ไม่รู้อะไรเลย แล้วยังตาลอยๆ อีกต่างหากนะ มันยังตาลอยๆ บรรลุธรรมตาลอยๆ เออ! แปลก มันแปลก มันก็เป็นกรรมของสัตว์เิง กิเลสมันลายนวล ลอยตัว มันก็ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน

เราจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลาเริ่มต้นจากเป็นปุถุชนนะ ขอให้มึศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา แต่เวลาเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนกาลามสูตร เพราะอย่าเชื่อแม้แต่อาจารย์ของเเอ ถ้าเเอประพฤติปฏิบัติได้ตามความเป็นจริง เเอตรวจสอบอาจารย์ของเเอด้วย แล้วถ้าอาจารย์ของเเอสอนเเอด้วยความถูกต้อง นี้เิง ธมฺมสากัจฉา เเอตมฺมมงคลมุตฺตมึ การสนทนาธรรม ธรรมมันต้องเข้ากันโดยสัจจะโดยความจริง

เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นแสนเป็นล้านนะ บรรลุธรรมๆ จนสิ้นกิเลสไปมากมายมหาศาล นี้เิง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภนารึ้อสัตว์ชน สัตว์ รึ้อหัวใจของสัตว์โลก

ในปัจจุบันนี้เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาเิง หัวใจของเรา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะสงสัยใหม่ ตายแล้วไปไหน แล้วตายอย่างไร แล้วตายแล้วสิ้นสุดใหม่ หรือไม่สิ้นสุด

แล้วถ้ามันอีก ๗ ชาติ บุคคลคู่อี่ ๒ ๓ ชาติ เวลาคู่อี่ ๓ จบเลย กามภพจบแล้ว เศษส่วน เกิดบนอนาคามีอีก ๕ ชั้น เวลาถึงคู่อี่ ๔ จบ ไม่มีการไปและไม่มีการมา สมบูรณ์แบบในพระพุทธศาสนา สมบูรณ์แบบในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติอยู่เิง แล้วมันมีอะไรสงสัย แล้วจะมีอะไรเหนียวรั้งไปละ

ไ้อ่ที่ว่าไม่มีต้นไม่มีปลาย ไหนวะ แล้วอะไรไม่มีต้นไม่มีปลายละ

ไม่มีต้นไม่มีปลายก็พญามารเิง ก็ปิดหูปิดตาเิง ก็ลายนวลอยู่เิง กิเลสมันลายนวล แล้วเ็งก็ปฏิบัติบูชากิเลสหรือ ทำเิงไม่ปฏิบัติบูชาธรรม

ทำเิงเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาก็มีกิเลสเหมือนกัน แต่เวลาท่านฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา อาสวัภยญาณทำลายอวิชชา มารคร้าครวญร็องให้เิง ไ้อ่! ไ้อ่ลูกสาว ๓ คนนะ

“พ่อ พ่อเป็นอะไร”

“เจ้าชายสิทธัตถะจะพ้นจากมือเราไป”

“โถ้ย! พ่อไม่ต้องสนใจ เดี่ยวดิฉันจะไปจัดการเองค่ะ”

ความโลภ ความโกรธ ความหลง เห็นไหม

วงกรรมฐานะ เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านสอนไง ลูกสาวของมาร ปฏิฆะ กามราคะรุนแรงที่สุด สัตว์โลกติดข้องอยู่กับกามราคะ ทุกอย่างจบลงที่กาม ถ้าเป็นพรหมจรรย์ก็กามคุณ กามคือความพอใจ คืออยากได้ แล้วทางโลกละ เวลาฝึกหัดปฏิบัติ น้ำป่า คูที่ ๓ เผชิญกันด้วยความรุนแรงที่สุด ด้วยมหาสติ ด้วยมหาปัญญา

ถ้าฝึกหัดปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ ไม่ให้กิเลสมันลายนวล ลอยตัว กรรมฐานผู้ดี กรรมฐานขุนนาง กรรมฐาน

มันเป็นเรื่องอะไรกันนะ

เกิดมาเป็นมนุษย์นะ สิ่งที่เกิด การเกิดและการตายมันเป็นหน้าที่ มันเป็นเรื่องอันตรายเป็นที่สุด นอนคืนนี้ พงุ่นนี้เช้าไม่ตื่น ตายแล้ว ตายแล้วไปไหน

นี่ไง ในการฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เรื่องการเกิดและการตายเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เรื่องอย่างอื่นเป็นเรื่องปลีกย่อย เรื่องอย่างอื่นเป็นเรื่องไร้สาระ

แต่ถ้าเป็นทางโลก ก็เป็นขุนนาง เป็นวิชาการ เป็นสิ่งที่ว่าสังคมต้องยอมรับ

สังคมกับธรรมวินัย ใครยิ่งใหญ่กว่ากัน

เวลาหลวงตาพระมหาบัวไปหาหลวงปู่มั่นไง สิ่งที่เขาศึกษามานั่นประเสริฐที่สุด ธรรมและวินัยนี้ประเสริฐมาก เธอใส่ลินชักสมองไว้ อย่าให้ออกมา แล้วฝึกหัดปฏิบัติไป

เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเผชิญกิลเลสมาก่อน ท่านรู้ว่ากิลเลสมันเหนียวแน่นแก่น กิลเลสขนาดไหน

แล้วเราโง่ๆ เซ่อๆ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจทุกอย่างแล้ว แล้ว ปฏิบัติไปด้วยความโง่ๆ เซ่อๆ กิลเลสมันลอยนวลนะ

ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาก่อนแล้ว ท่านเห็นโทษของมันมหาศาล แล้วเวลา เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เวลาธรรมและวินัยที่มันเจริญงอกงามขึ้นมาแล้วมันแก้กล้าเข้มแข็ง เวลามัน สมุจเฉทปหาน ขาด ตั้งแขนขาด สังกโยชน์ขาดเป็นชั้นเป็นตอน มันมหัศจรรย์ๆ มันเป็นอกุปปธรรมไง มันไม่ใช่ สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา

สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา มันเป็นเรื่องธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มัน เป็นสาธารณะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเวลามันสมุจเฉทปหาน เวลามันอกุปปธรรม อัฐานะ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง มันอยู่นอกพ้น สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา

สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา คืออกุปปธรรม

ธรรมทั้งหลายเป็นอกุปปธรรม ธรรมทั้งหลาย แล้วธรรมทั้งหลายนี้ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาด้วย ความเข้มข้น ด้วยความจริงจังของเรา มันจะเป็นอกุปปธรรม พ้นจากอตฺตาและอนตฺตา

อตฺตาคือตัวตน คือทิวฐิมานะ คือความยึดมั่นถือมั่น คืออตฺตา

อนตฺตาคือการละลายมัน การทำลายมัน ทำลายมันด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วย ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ แล้วมันจะล่มสลายไปพร้อมกัน เหลือธรรมดวงเดียว เหลือ ธรรมที่ยิ่งใหญ่อยู่บนหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น เอวัง